

† Daniel
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

11 Sfinte Femei românce, modele de evlavie, dragoste jertfelnică și curaj mărturisitor

Cuvântări la proclamarea canonizării lor (2026)

BASILICA
BUCUREȘTI
2026

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE 5
† Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Sfintele Femei Române sunt modele de evlavie, dragoste jertfelnică și curaj mărturisitor 11
1. Sfințenia în viața de familie 12
2. Evlavia sfintelor femei române față de Sfânta Biserică 14
3. Curajul mărturisitor al sfintelor femei române 15

Sfânta Cuvioasă Mavra de pe Ceahlău, chip al rugăciunii neîncetate și al smereniei statornice 23
1. Rugătoare isihastă 24
2. Smerita cugetare și viețuire 25
3. Mare povățuitoare a cuvioaselor isihaste 27

Sfânta Mărturisitoare Blandina de la Iași, chip luminos de iubire și jertfă pentru Hristos 33
1. Mărturisitoare a lui Hristos în gulagul sovietic 33
2. Credincioasă neînfricată în cetatea Iașilor 36
3. Mare rugătoare către Dumnezeu 38

Sfintele Cuvioase Filofteia și Elisabeta de la Pasărea, monahii mult rugătoare, milostive și făcătoare de minuni 45
1. Lucrarea rugăciunii neîncetate 46
2. Iubirea smerită și darnică pentru cei din jur – icoană vie a iubirii milostive a lui Dumnezeu 48
3. Darul facerii de minuni 50

Sfânta Olimpiada din Fărcașa, mamă jertfelnică, femeie milostivă și credincioasă pregătită pentru ceasul morții 57
1. Mamă creștină jertfelnică 58
2. Credința vie lucrătoare prin iubirea milostivă 60
3. Pregătirea pentru ceasul morții 62

Sfânta Doamnă Maria Brâncoveanu, model de credință, răbdare și dărnicie 69
1. Soție și mamă credincioasă 69
2. Suferința și răbdarea martirică 71
3. Iubire darnică pentru Biserică și popor 74

Sfintele Cuvioase Nazaria, Olimpiada și Elisabeta de la Văratec, modele de rugăciune isihastă, hărnicie și milostenie 81
1. Rugătoare isihaste 82
2. Milostenia săvârșită cu smerenie și discreție 83
3. Hărnicia și iubirea milostivă, roade ale trăirii lor duhovnicești 85

Sfânta Magdalena de la Mălainița, mărturisitoare a credinței, sfătuitoare înțeleaptă și ocrotitoare a românilor (vlahilor) și sârbilor 91
1. Mărturisitoare a credinței în timpul regimului comunist 92

2. Sfătuitoare înțeleaptă a celor
ce îl căutau pe Dumnezeu 94
3. Rugătoare și ocrotitoare
pentru români (vlahi) și sârbi 95

**Sfânta Cuvioasă Muceniță Evloghia de la Samurcășești,
mărturisitoare a lui Hristos în vremuri tulburi** 101
1. Iubirea milostivă arătată față
de oamenii sărmani 102
2. Misionară curajoasă în satele din Muntenia 103
3. Mărturisitoare a lui Hristos cu prețul vieții.....106

CUVÂNT ÎNAINTE

În anul 2025, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a canonizat șaisprezece femei cu viața sfântă, a căror proclamare generală a canonizării a fost în anul 2026. Printre acestea se numără nu doar mame ai căror copii au devenit sfinți, precum *Sfânta Cuvioasă Filofteia de la Mănăstirea Pasărea* (jumătatea sec. al XVIII-lea – 1833, mama Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica), *Sfânta Cuvioasă Filotimia de la Râmeț* (1896-1989, mama Sfântului Cuvios Dometie cel Milostiv), *Sfânta Olimpiada din Farcașa* (1880-1967, mama Cuviosului Petroniu de la Prodromu) și *Sfânta Anastasia Șaguna* (1785-1836, mama Sfântului Ierarh Andrei Șaguna), ci și femei evlavioase care au ales calea monahismului, precum *Sfânta Cuvioasă Mavra de pe Ceahlău* (sec. XVII-XVIII), *Sfânta Cuvioasă Nazaria de la Văratic* (1697-1814), *Sfânta Cuvioasă Olimpiada de la Văratic* (1757-1842), *Sfânta Cuvioasă Elisabeta (Safta) Brâncoveanu* (1776-1857), *Sfânta Cuvioasă Antonina de la Tismana* (1923-2011), *Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi* (1852-1935) și *Sfânta*

Cuvioasă Elisabeta de la Pasărea (1970-2014, pustnică având o aspră nevoință pe muntele bucovinean Giumalău), sau femei care, chiar dacă au viețuit în lume, au avut o viață sfântă, precum *Sfânta Magdalena de la Mălainița din Serbia* (1895-1962). Printre aceste noi sfinte se află și mărturisitoare ale credinței, cum este *Sfânta Mărturisitoare Blandina de la Iași* (1906-1971, învățătoare deportată timp de cincisprezece ani în Siberia pentru credința sa) și *Sfânta Cuvioasă Muceniță Evloghia de la Samurcășești* (1908-1949, misionară și monahie care a pătimit pentru Hristos în timpul persecuțiilor comuniste), dar și soții de voievozi, care și-au sfințit propria viață în familie sau în mănăstire: *Sfânta Doamnă Maria Brâncoveanu* (1661-1729, soția Sfântului Voievod Martir Constantin Brâncoveanu, mamă a unsprezece copii: patru fii și șapte fiice) și *Sfânta Cuvioasă Platonida de la Argeș* (1487-1554, fosta Despina Milița, soția Sfântului Voievod Neagoe Basarab). Aceste noi sfinte din calendar ne arată că Biserica Ortodoxă Română a fost dintotdeauna binecuvântată cu femei credincioase și evlavioase, care au dus lupta cea bună și au săvârșit călătoria lor pământească (cf. *2 Timotei* 4, 7) în multe forme de slujire: mame ai căror copii au devenit sfinți, mucenițe care au apărat credința cu sângele lor, cuvioase care au ales calea vieții monahale, femei mărturisitoare care au îndurat persecuțiile pentru numele

lui Hristos și soții de voievozi sau domnitori care au sprijinit Biserica și neamul românesc.

Proclamările locale ale canonizării sfintelor femei române au fost organizate în cursul anului 2026 de centrele eparhiale din Patriarhia Română, în mănăstirile care au devenit locuri importante de pelerinaj, unde acestea au viețuit, s-au nevoit și au mărturisit credința în Domnul Iisus Hristos. Prin aceste slujbe de canonizare, Biserica Ortodoxă Română nu a săvârșit numai un act de recunoaștere a sfințeniei lor, ci a așezat modele înaintea credincioșilor, chipuri luminoase care au arătat că învățăturile Sfintei Evanghelii pot fi împlinite în orice împrejurare a vieții. Canonizarea are, astfel, un caracter profund misionar: sfintele nu sunt prezentate doar ca personaje ale trecutului, ci ca icoane vii ale prezenței Domnului Iisus Hristos în viața neamului nostru și ca dovadă că lucrarea Sfântului Duh nu încetează în istorie.

În urma acestor slujbe, am constatat cu multă bucurie o înnoire duhovnicească în rândul poporului ortodox român. Credincioșii au venit să se roage, să afle minuni din viețile sfintelor și să primească de la ele o pildă de credință, de răbdare și de dragoste jertfelnică. Pentru mulți dintre ei, aceste momente au fost o chemare la rugăciune mai stăruitoare, la spovedanie și împărtășire, la o participare mai activă la viața Bisericii. Cinstirea sfintelor femei i-a chemat la

Biserică și pe cei care se îndepărtaseră de ea, trezindu-le conștiințele și arătându-le că sfințenia nu este un privilegiu al câtorva, ci o chemare adresată fiecărui om și un dar al lui Dumnezeu oferit tuturor.

Proclamările au fost și prilejuri de întâlnire între preoții și comunitățile parohiale, pe de o parte, și obștile mănăstirilor, pe de altă parte, care au adus împreună cinstire sfintelor femei canonizate. Parohia și mănăstirea, cele două locuri în care se împlinește viața liturgică și misionară a Bisericii, s-au unit în rugăciune și bucurie. Preoții au primit un îndemn nou la lucrarea pastorală și misionară, iar monahii și monahiile au fost încurajați în nevoința lor, înțelegând că rugăciunea lor sprijină credința întregului popor. Mulți tineri și copii au aflat, la aceste slujbe, că sfințenia nu este departe de viața lor, ci poate rodi în familie, în școală și în comunitate.

Cu ocazia acestor evenimente bisericești, am transmis noi mesaje la proclamările locale ale canonizării sfintelor femei române, în care le-am înfățișat pe sfinte ca modele de viață creștină. Am dorit ca în fiecare mesaj să fie evidențiat modul în care sfânta respectivă a mărturisit credința: ca mamă care și-a crescut copiii în frica de Dumnezeu, ca monahie care a ales calea rugăciunii și a ascultării, ca mărturisitoare care a răbdat prigoana sau ca binefăcătoare a Bisericii și a neamului. Astfel, viața fiecăreia a devenit o învățătură

despre cum se poate răspunde chemării lui Hristos în împrejurări diferite și în vremuri deosebite, iar toate împreună au arătat cât de multe manifestări poate avea sfințenia în Biserica noastră.

În *Anul omagial al pastorației familiei creștine* și *Anul comemorativ al sfintelor femei din calendar (mironosițe, mucenițe, monahii, soții și mame)*, binecuvântăm apariția acestei cărți la Editura *Basilica* a Patriarhiei Române, care cuprinde mesajul rostit la proclamarea generală a canonizării sfintelor femei române (16) și opt mesaje transmise la proclamările locale ale canonizării a unsprezece femei. Avem speranța că lucrarea va fi de folos tuturor clericilor, monahilor și monahiilor din Patriarhia Română, precum și tuturor credincioșilor mireni ai Bisericii noastre, ca îndemn la rugăciune, la mărturisirea credinței și la o viață creștină trăită în familie și în comunitatea eclesială.

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române